

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-1

BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková,
Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík,
Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Azu design, s. r. o.

Software
Software

Adobe InDesign CC

Fotografie na obálce
Cover Photography

Želešice. Polotovar sekerky (viz obr. 5, str. 40).
Želešice. Axe blank (see Fig. 5, Pg. 40).

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Čechyňská 363/19
602 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design, s. r. o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2015
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Říhovský, J. 1962: Sídliště z počátku mladší doby bronzové v Tetčicích. *Archeologické rozhledy* 14, 464–470, 487.

Říhovský, J. 1966: Lužické pohřebiště v Tetčicích u Rosic. *Archeologické rozhledy* 18, 263–269.

Resumé

Tetčice (Brno-venkov District). A settlement feature was found during the rescue excavation in Palackého Street. The feature contained only several pieces of pottery which could be connected with Middle-Danubian Urnfield culture (Velatice phase).

TVAROŽNÁ (OKR. BRNO-VENKOV)

„Santon“, ppč. 1101/1, 1101/2. ÚK. Výšinné sídliště. Záchraný výzkum.

Záchraný výzkum, provedený v roce 2014 v rámci akce „Tvarožná – Úpravy kaple“, prokázal v trase budovaných liniových výkopů přítomnost pravěké keramiky, kterou bylo možné podle výsledné determinace spojit s obdobím únětické kultury starší doby bronzové. Jednotlivé nálezy pochází z kulturní vrstvy, a to z uložení *in situ* i postupně samovolně nebo uměle redeponované směrem po svahu dolů do příkopovité sníženiny u vnitřní strany prvního valu/terasy z období novověku (srov. Čižmář 2004, 248–249). Nová zjištění jenom potvrzují, že na vrcholku návrší se ve starší době bronzové nacházela únětická osada (Čižmář, Geisler 1993).

V oblasti jihovýchodně vodojemu (WGS-84: 49.1874933N, 16.7629658E), který se nachází na jihozápadním úpatí Santonu, bylo referentem sesbíráno několik zlomků pravěké keramiky hlásící se snad do období neolitu.

Petr Kos

Literatura

Čižmář, M. 2004: *Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Libri.

Čižmář, M., Geisler, M. 1993: Příspěvek k poznání výšinných sídlišť únětické kultury na Moravě. *Acta musei moraviae, scientiae sociales* 78(1-2), 51–57.

Resumé

Tvarožná (Bez. Brno-venkov), „Santon“. Aunjetitzer Kultur. Hochsiedlung. Rettungsgrabung.

ÚVALNO (OKR. BRUNTÁL)

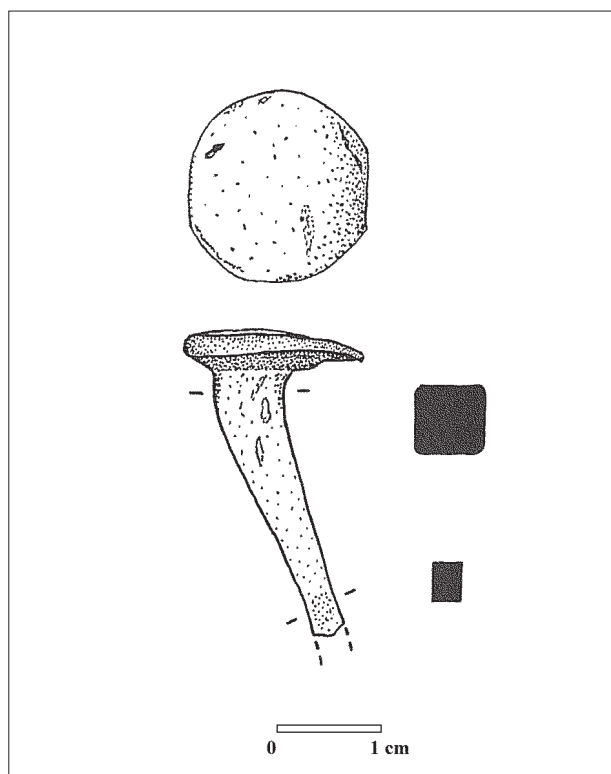
Extravilán. Doba bronzová. Bronzová jehlice. Náhodný nález.

Jehlici nalezl Ludvík Sosín při pochůzce po poli pomocí detektoru kovů Whites prizm 4 na podzim roku 2014, a to východně od železniční trati Krnov – Opava, severně od železniční zastávky Úvalno v hloubce do 20 cm. Nález lze tedy klasifikovat jako povrchový sběr.

Jedná se o horní část hřebíkovité jehlice (obr. 18). Plochá kruhová hlavice má průměr 18–19 mm. Jehla čtvercového až obdélníkového průřezu je dochována v délce 30 mm, na hlavici je připojena excentricky. Tloušťka jehly je u hlavice 7×7 mm, v místě ulomení 4×3 mm. Povrch je pokryt souvislou černo zelenou patinou.

Je otázkou, zda lze tento nález dát do souvislosti se starými nálezy z blízkých Braníc (část na české straně státní hranice, k. ú. Úvalno). Karger (1922, 16) tyto nálezy datuje od starší až po mladší dobu bronzovou. Jehlice je uložena ve sbírkách Městského muzea Krnov.

Svatopluk Bříza, Ludvík Sosín

Obr. 18. Úvalno. Fragment bronzové jehlice. Kresba S. Bříza.

Abb. 18. Úvalno. Fragment der Bronzenadel. Zeichnung von S. Bříza.

Literatura

Karger, V. 1922: Předhistorické badání ve Slezsku a výstava před- a prvohistorických starožitností v Zem. museu slezském. *Věstník Slezského zemského musea v Opavě* 1, 7–31.

Resumé

Úvalno (Bez. Bruntál), Außenbereich. Bronzezeit. Bronzenadel. Einzelfund.

VŘESOVICE (K. Ú. VŘESOVICE U PROSTĚJOVA, OKR. PROSTĚJOV) **„Vřesovská“: ÚK. Kruhový příkopový areál.** **Zjišťovací výzkum.**

Lokalita byla objevena v roce 1989 leteckými prospekciemi M. Báalka, který na zoraném poli severozápadně dnešních Vřesovic (ZM ČR, 1:10 000, list 24-24-17, širší okolí bodu o souřadnicích 469 mm od Z a 104 mm od J sekční čáry) zjistil tři paralelní

tmavěji zbarvené do oblouku se stáčející pruhy (Bálek 1993, 133, Tab. 15:1). Uvedený jev byl patrný i při pozemním průzkumu – povrchovým sběrem na celé jeho ploše byly tehdy získány většinou atypické zlomky keramiky, které nedovolily spolehlivěji časově zařadit osídlení místa a jeho vztah k zachycené „fortifikaci“. Již v roce 2013 se díky Archeologickému centru v Olomouci podařilo na cca polovině lokality provést geofyzikální měření, které značně zpřesnilo výše nastíněné a dosud jen velmi kusé poznatky, a které bylo právě v roce 2014 dokončeno (Dr. A. Northe, Martin Luther Universität Halle). Získaná data bylo vhodné doplnit drobnou sondáží – řezem skrze jednotlivá pásma ohrazení sestávajícího z trojice soustředných příkopů o maximálním vnějším průměru cca 180 m – za účelem získání relevantních podkladů k datování zjištěného areálu, což bylo i primárním cílem tohoto zjišťovacího výzkumu.

Vlastní terénní odkryv (obr. 19) byl prováděn pod záštitou Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., ve spolupráci s výzkumným týmem pedagogů a studentů Martin Luther Universität Halle a Univerzity Palackého v Olomouci, za partnerské spoluúčasti Archeologického centra v Olomouci. Jednalo se

Obr. 19. Vřesovice. Průběh archeologických prací.

Abb. 19. Vřesovice. Verlauf der archäologischen Arbeiten.